

Avio- ja asumuseroon sovellettava laki

Asetusta (EU) N:o 1259/2010 koskevat kansalliset tiedot

Yleisiä tietoja

Euroopan unioni on asettanut tavoitteekseen pitää yllä ja kehittää vapauteen, turvallisuuden ja oikeuteen perustuvaa aluetta toteuttamalla yksityisoikeudellisia asioita koskevan oikeudellisen yhteistyön alalla toimenpiteitä, joiden vaikutukset ulottuvat yli rajojen. Kansalaisten liikkuvuuden lisääminen sisämarkkinoilla edellyttää samalla joustavuuden ja oikeusvarmuuden lisäämistä.

Tiiviimmän yhteistyön toteuttamisesta avio- ja asumuseroon sovellettavan lain alalla 20 päivänä joulukuuta 2010 annetulla neuvoston [asetuksella](#) (EU) N:o 1259/2010 (ns. Rooma III –asetus) tarjotaan kansalaisille oikeusvarmuuden, ennakoitavuuden ja joustavuuden kannalta asianmukaisia ratkaisuja, suojataan heikompia osapuolia avioeroa koskevissa oikeusriidoissa ja estetään oikeuspaikkaa koskeva keinottelu, ns. forum shopping. Tämä auttaa osaltaan välttämään monimutkaisia, pitkällisiä ja ahdistavia oikeusmenettelyjä.

Asetuksen (EU) N:o 1259/2010 mukaan kansainväliset avioparit voivat sopia etukäteen siitä, minkä maan lakia sovelletaan heidän avio- tai asumuseroonsa, kunhan asianomainen maa on se, johon heillä on läheisin liittymä. Jos puoliset eivät pääse yhteisymmärrykseen, tuomioistuimet voivat käyttää yhteistä menettelyä sen päättämiseksi, minkä maan lakia sovelletaan.

Asetusta ei kuitenkaan sovelleta seuraaviin asioihin: luonnollisten henkilöiden oikeustoimikelpoisuus, avioliiton olemassaolo ja pätevyys tai sen tunnustaminen, avioliiton pätemättömäksi julistaminen, puolisoiden nimi, avioliiton vaikutukset omaisuuteen, vanhempainvastuu, elatusveloitteet, tarkoitemääräykset ja perintö. Se ei myöskään vaikuta tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta avioliittoa ja vanhempainvastuuta koskevissa asioissa annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2201/2003 soveltamiseen.

Asetuksella otetaan käyttöön ns. tiiviimpi yhteistyö siihen osallistuvien jäsenvaltioiden välillä. Tiiviimpi yhteistyö tarkoittaa sitä, että vähintään yhdeksän jäsenvaltiota toteuttaa yhteisiä toimenpiteitä jollakin perussopimuksissa tarkoitettulla alalla. Tämä ala ei kuitenkaan saa kuulua unionin yksinomaiseen toimivaltaan. Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 331 artiklan mukaisesti jäsenvaltiot, jotka eivät osallistu tiiviimpään yhteistyöhön heti alusta lähtien, saavat niin halutessaan liittyä siihen myöhemmin.

Euroopan oikeusportaalissa on lisätietoa asetuksen soveltamisesta.

Tiiviimpi Yhteistyö

Neuvosto hyväksyi 12. heinäkuuta 2010 [päättökseen 2010/405/EU](#) luvan antamisesta tiiviimmälle yhteistyölle avio- ja asumuseroon sovellettavan lain alalla Belgian, Bulgarian, Saksan, Espanjan, Ranskan, Italian, Latvian, Luxemburgin, Unkarin, Maltan, Itävallan, Portugalin, Romanian ja Slovenian välillä. Sen seurauksena mainitut 14 tiiviimpään yhteistyöhön osallistuvaa jäsenvaltiota hyväksyivät neuvoston [asetuksen \(EU\) N:o 1259/2010](#), joka tuli voimaan 21. kesäkuuta 2012.

Komissio hyväksyi 21. marraskuuta 2012 [päättökseen 2012/714/EU](#) Liettuan osallistumisen vahvistamisesta avio- ja asumuseroon sovellettavan lain alalla toteutettavaan tiiviimpään yhteistyöhön. Päätöksen mukaan asetusta (EU) N:o 1259/2010 sovelletaan Liettuaan 22. toukokuuta 2014 alkaen.

Komissio hyväksyi 27. tammikuuta 2014 [päättökseen 2014/39/EU](#) Kreikan osallistumisen vahvistamisesta avio- ja asumuseroon sovellettavan lain alalla toteutettavaan tiiviimpään yhteistyöhön. Päätöksen mukaan asetusta (EU) N:o 1259/2010 sovelletaan Kreikkaan 29. heinäkuuta 2015 alkaen.

Euroopan komissio antoi 10.8.2016 [päättökseen \(EU\) 2016/1366](#) Viron osallistumisen vahvistamisesta avio- ja asumuseroon sovellettavan lain alalla toteutettavaan tiiviimpään yhteistyöhön. Päätöksen mukaan asetusta (EU) N:o 1259/2010 sovelletaan Viroon 11.2.2018 alkaen.

Tietoa kunkin jäsenvaltion oikeusjärjestelmästä saa napsauttamalla kyseisen valtion lippua.

Linkki

 ARKISTOITU: Euroopan siviilioikeudellinen atlas (sivusto suljettu 30.9.2017)

Tätä sivustoa ylläpitää Euroopan komissio. Sivuston tiedot eivät välttämättä edusta Euroopan komission virallista kantaa. Komissio ei ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. EU:n sivustoihin sovellettavat tekijänoikeussäännöt löytyvät oikeudellisesta huomautuksesta.

Päivitetty viimeksi: 09/10/2020